

Else Abrahamsen

DAGLIG LEDER
INTERIØRARKITEKT MNIL

[www.makershuboslo.co](http://www.makershuboslo.com)

m

else@makershuboslo.com

+47 46 50 33 12

NLAs fagdag 2021:

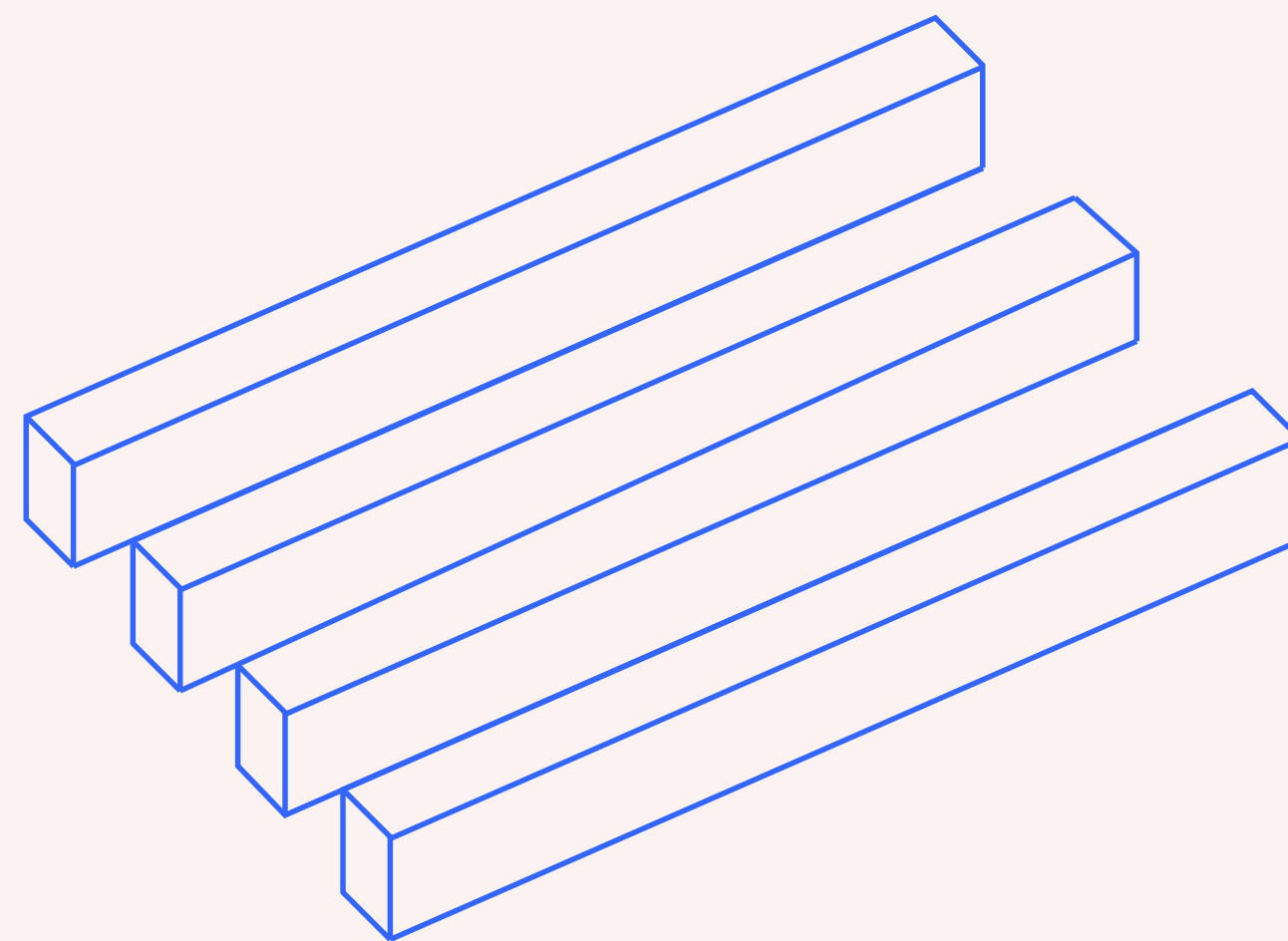
Endring

Arbeidsmetoder for en ny tid

**Hvorfor vi arkitekter må være pådrivere av
endring og viktigheten av demokratiske
arbeidsmetoder**

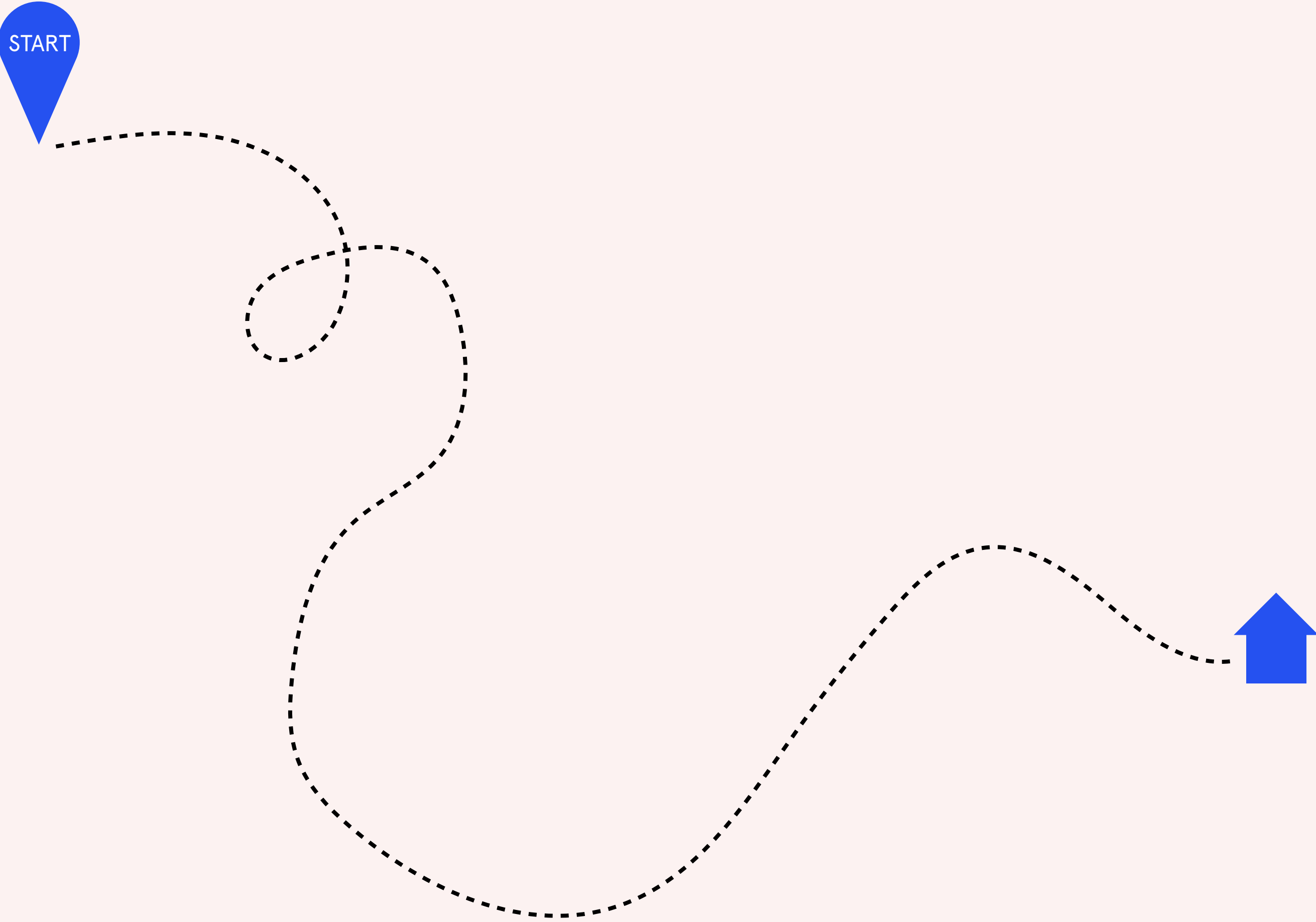
Fire

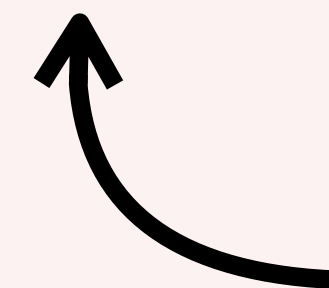
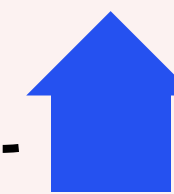
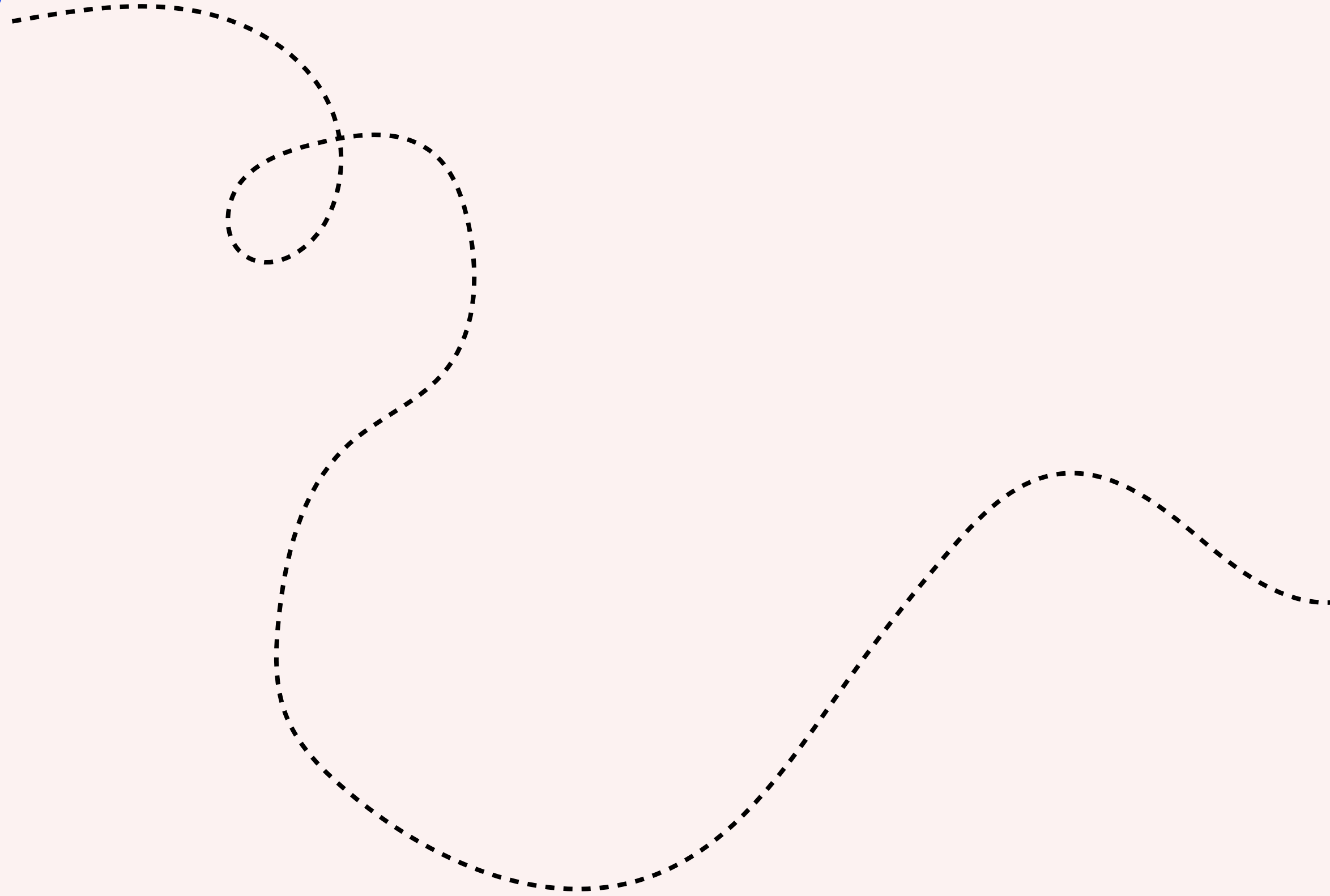
Nei, tre

Det offentlige forvaltning av midler:
Hvem bestemmer hva som bygges?

Det offentliges forvaltning av midler:
Hvem bestemmer hva som bygges?

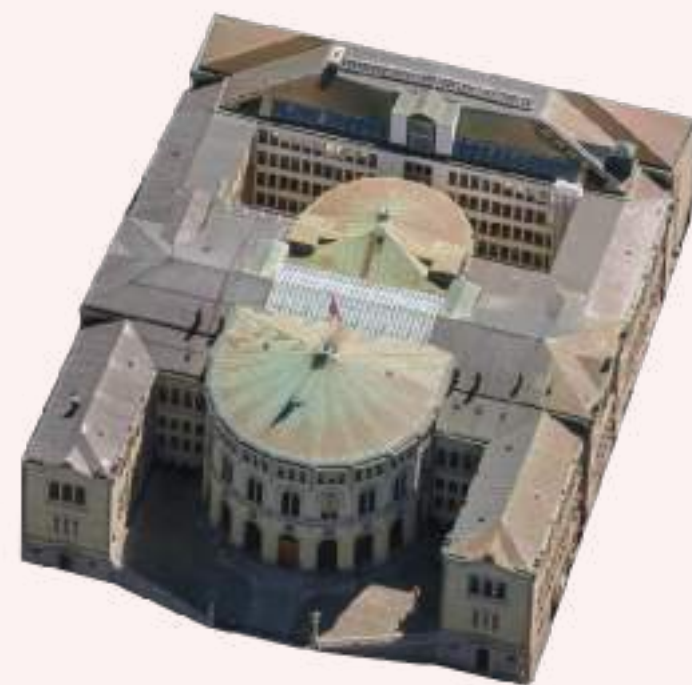
2000-tallet
Debatten om å flytte museet startet

Det oppstår et behov og ønske:

“Museumet vårt er slitent...”

Interesseorganisasjoner
og lobbyister?

“På tide å påvirke politikerne”

2009

Arkitekturkonkurranse

Prosjektet Lambda
vinner konkurransen

2011

Planene stanses av Frp,
Ap, SV, Rødt og MDG

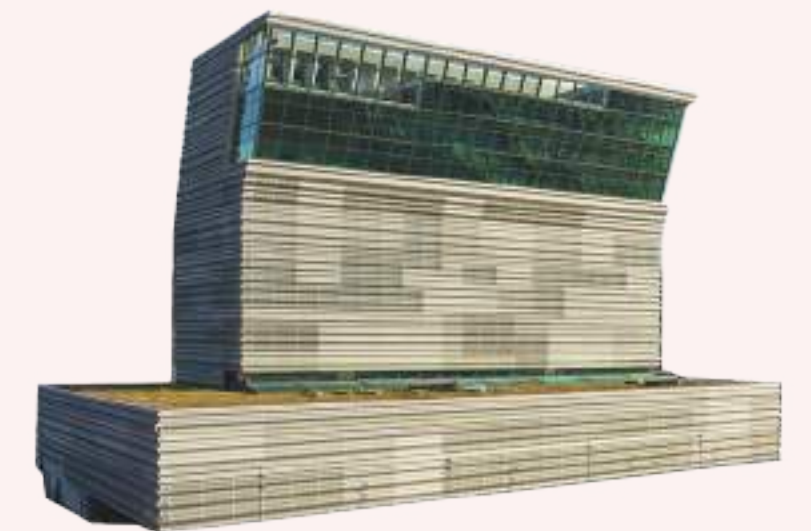
2013

Det borgerlige byrådet ble
enig med SV om å bygge
«Lambda» i Bjørvika mot
en storstilt oppgradering av
Tøyen.

= et kommunalt vedtak

2021

Det nye Munch-museet i
Bjørvika åpner

2008

Flertall i Oslo bystyre
enige om å
samlokalisere Munch og
Stenersen i Bjørvika

2000-tallet

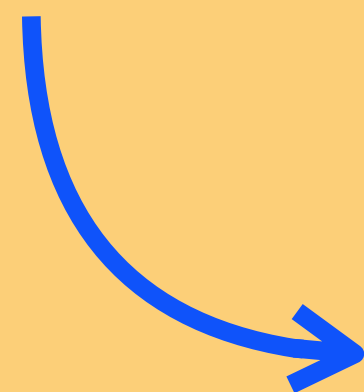
Debatten om å flytte museet startet

Det oppstår et behov og ønske:

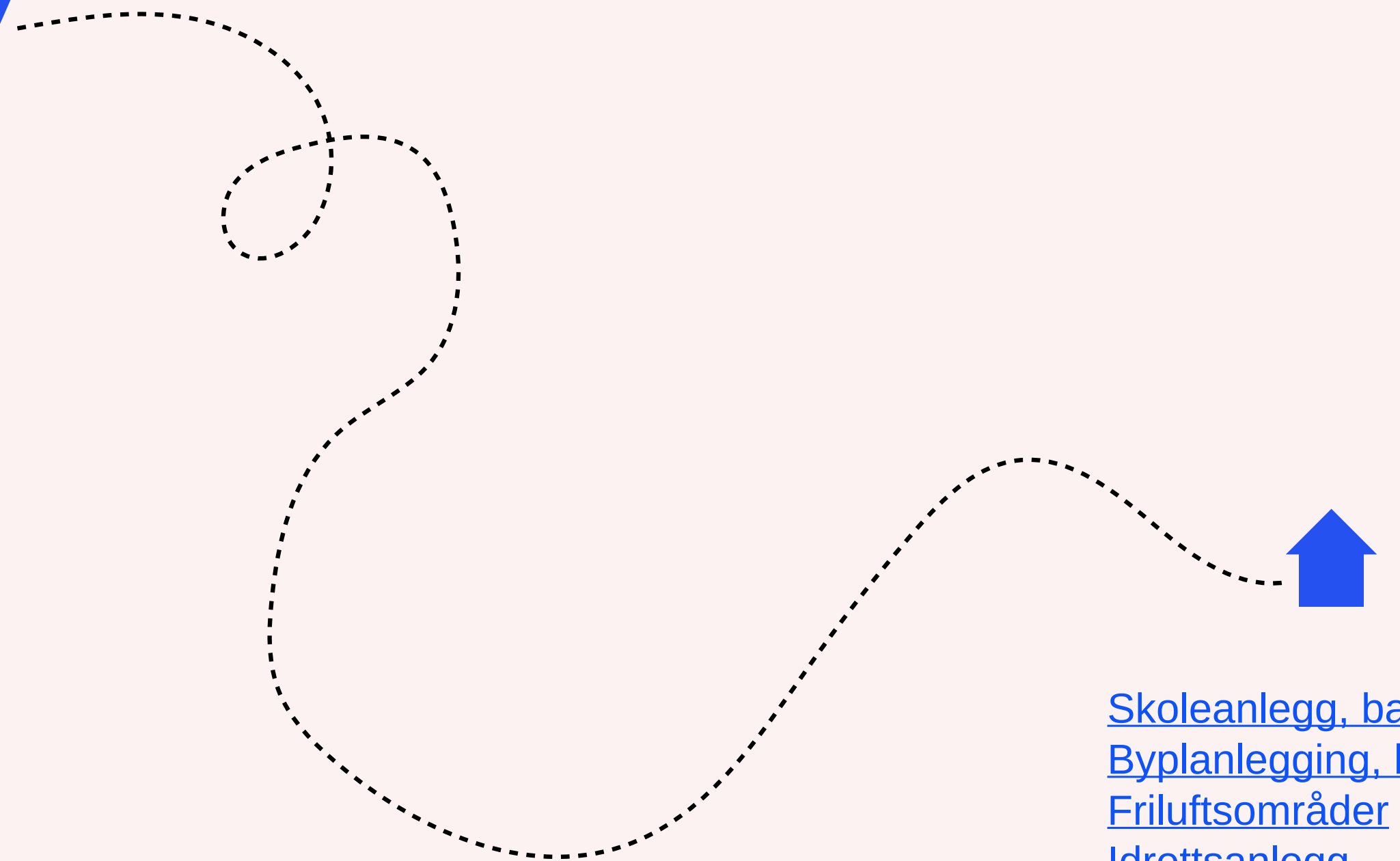
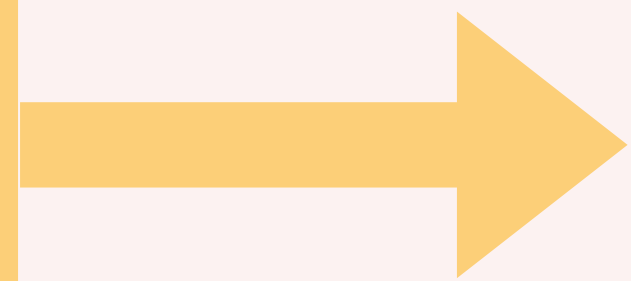
“Museet vårt er slitent...”

Interesseorganisasjoner
og lobbyister?

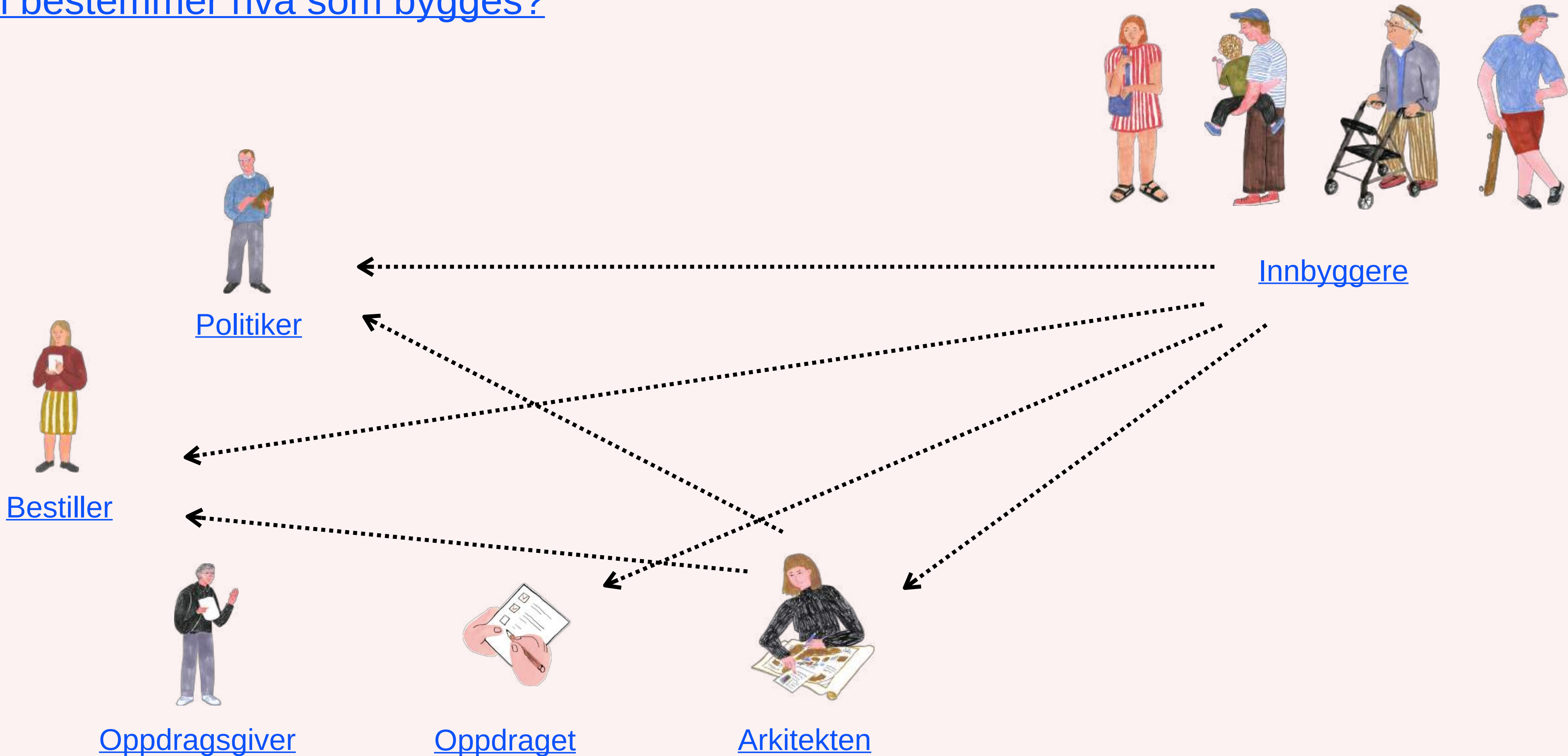
“På tide å påvirke politikerne”

Skoleanlegg, barnehager
Byplanlegging, byutvikling
Friluftsområder
Idrettsanlegg
Intitusjoner, omsorgsbygg

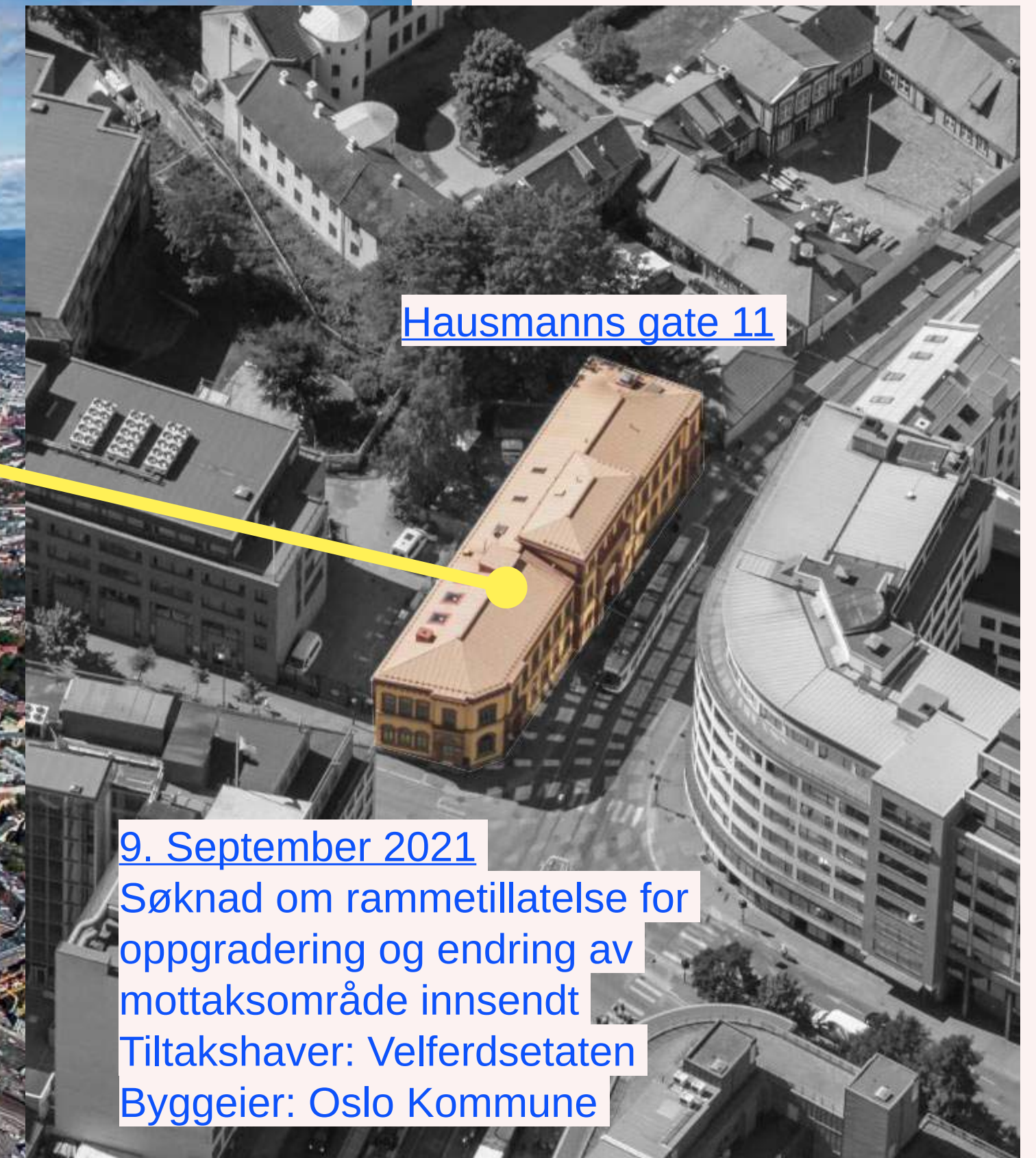
Og så videre...

Det offentliges forvaltning av midler:
Hvem bestemmer hva som bygges?

.....> Mangelfull kobling?

Det offentliges forvaltning av midler:
Hvem bestemmer hva som bygges?

9. September 2021

Søknad om rammetillatelse for
oppgradering og endring av
mottaksområde innsendt

Tiltakshaver: Velferdsetaten

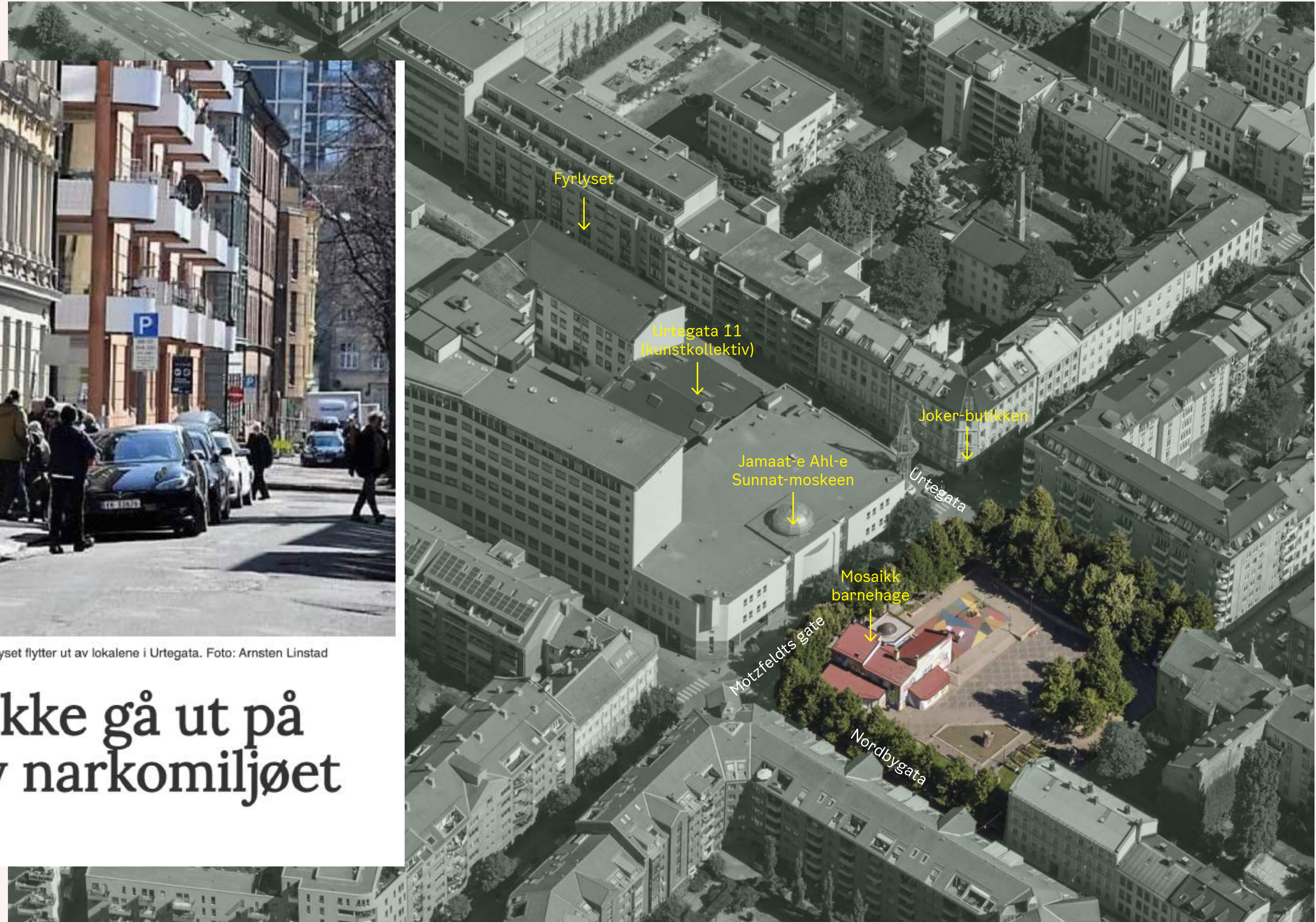
Byggeier: Oslo Kommune

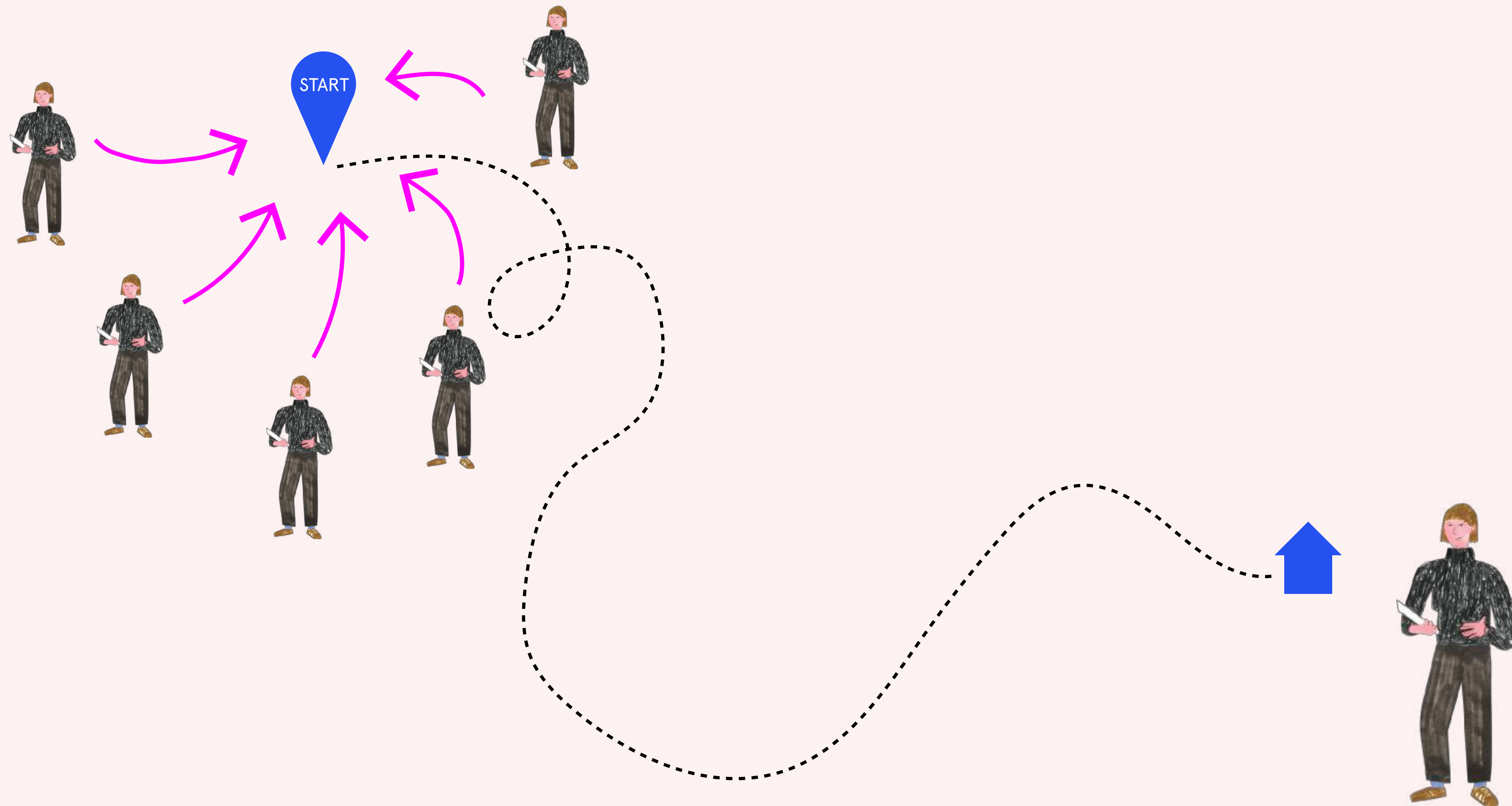
Grønland beboerforening mener det er på tide at Frelsesarméens rusomsorgstilbud Fyrlyset flytter ut av lokalene i Urtegata. Foto: Arnsten Linstad

Barn i Urtegata får ikke gå ut på kvelden på grunn av narkomiljøet utenfor

Artikkel i VårtOslo, 2018

Det offentliges forvaltning av midler:
Hvem bestemmer hva som bygges?

Er arkitekturen med på å skape større
klasseskiller og økt sosial ulikhet?

The Oslo Register Data Class Scheme

Overklasser		
Kultur	Profesjon	Økonomi
Professorer, kulturledere, musikere, regissører, forlagsredaktører	Leger, dommere, tannleger, politikere, sivilingeniører, psykologer	Ledere, sjefer i privat sektor, finansmeglere. 10% toppinntekter
Middelklasser		
Øvre kultur	Øvre profesjon	Øvre økonomi
Lektorer, bibliotekarer, journalister	Konsulenter, ingeniører, spesialsykepleiere, fysioterapeuter	Samme yrker som i økonomisk overklasse De neste 40% i inntekt
Nedre kultur	Nedre profesjon	Nedre økonomi
Lærere, førskolelærere, sosialarbeidere	Sykepleiere, politibetjenter, kokker	Samme yrker som i økonomisk overklasse De nederste 50% i inntekt
Arbeiderklasser		
Faglærte arbeidere	Ufaglærte og delvis faglærte arbeidere	Primærnæring: bønder, skogsarbeidere, fiskere
Hjelpepleiere, elektrikere, tømrere, sekretærer	Assistenten, rengjørere, vektere, sjåfører	Større inntekt fra primærnæring enn fra lønn- og kapitalinntekt
Velferdsoverføringer		
Større overføringer enn personlig inntekt		
Klasseløs?		

Top-down eller bottom-up?

Demokratiske arbeidsmetoder

Bilde: Utforming av romprogrammering sammen med ungdom. Jordal fritidsklubb - 2019

Demokratiske arbeidsmetoder:

MEDVIRKNING

Tokerudparken, 2019

Definisjon:

Medvirkning betyr at man har mulighet til å si sin mening om noe - og at meningen blir lyttet til

Beslektede ord:

Innbyggerinvolvering
Brukerinvolvering
Brukermedvirkning

SAMSKAPING

Huset på Haugen, 2020

Definisjon:

Samskaping betyr at aktører går sammen om å utvikle og produsere: Å designe med og for brukerne.

Beslektede ord:

Samhandling
Co-creation
Co-design

Demokratiske arbeidsmetoder:

DELTAGENDE BYGGING

Lønnet arbeidsleder
- nybosatt flyktning

Frivillig :
Lokal ildsjel

Frivillig:
Asylsøker som bor
på mottak i bygda

Frivillig:
Lokal ungdom

Nye midlertidige byromsmøbler til torget

Lindeplassen,
2018

Prosjekt: Tre benker med verdighet

Cutting list one frame :

36x73	A	1525mm	x 1	x 3 frames
	B	1455mm	x 1	
	C	910mm	x 2	
	D	1200mm	x 1	

Build three frames.

Remember to measure the distance at the top between A and B to match the bottom

To get the roof angle correct, just match piece D with the top of A and B as marked on the drawing. And check the measurements :)

Use two screws on each side of the wood

This symbol means that from one side you screw this pattern: [diagram]

And on the other side of the wood you screw this pattern: [diagram]

This results in a strong joinery.

Start by assembling the bottom frame upside down

Step 3: TOP "CLAMPS"

Step 2: ROOF PLATES

Step 1: BOTTOM FRAME

Cutting list roof :

30x48	K	1350mm	x 8
	L	2400mm	x 3

Roof plates : 1200x800mm x 4

Turn the bottom frame around and attach the roof plates.

1. Screw down the first plate.

2. Screw down the second plate.

3. The third plate will overlap the first. Screw it down on top of it. The plate will sit above and not be perfectly flat - but this will be fixed by the top "clamps".

4. Just repeat what you just did with the third plate :)

5. Screw down the top "clamps" on top of the plates.

6. Finally screw down the mid section of the plates using the (special) rubber screws.

Cutting list seat panel :

36x98	E	2248mm	x 3
	F	754mm	x 2
23x48	G	754mm	x 33

Cutting list back panel :

30x48	H	2260mm	x 3
	I	500mm	x 2
23x48	J	500mm	x 33

Attach the seat panel to the three frames using angle brackets from underneath.

6 x [angle bracket]

Be sure to measure the same distance between the frames on both sides.

You need two angle brackets on each frame.

TIPS: use a guide - a piece cut to 1106mm - the distance between the frames instead of measure tops.

Attach the angle brackets like this underneath on each frame:

angle bracket

symbol for angle brackets when they are hidden in the drawing

Attach the back panel to the three frames using angle brackets on the backside.

6 x [angle bracket]

You need two angle brackets on each frame.

symbol for angle brackets when they are hidden in the drawing

The roof will be attached on site.
(cause it cant fit in the van with the roof on)

Instead, attach supporting beams for a safe transportation.

Use leftover wood (need 2400mm length)

MakersHub's medvirkning og samskapings-modell:

Inspirert av:

- 1. Arnstein's Ladder of Citizen Participation - 1969
- 2. Medvirkningsstige, Fallet & Hanssen - 2012
- 3. Innflytelsessirkelen: KMD veileder - 2014

Prosjekt: [Torshovdalen](#)
Oppdragsgiver: [Bymiljøetaten](#)
Samarbeid: [Landskaperiet](#)
Type prosjekt: [utredning](#)
[2021](#)

[Arkitekt i empatidrakt, for å skape en
økt forståelse for målgruppen](#)

[Medvirkning](#)

[Målgruppen: eldre og mennesker
med nedsatt funksjonsevne](#)

www.torshovdalen.org

Nivå 1: Synliggjøre prosjektet

Plakater og flyers i nabolaget:

Skilt i parken:

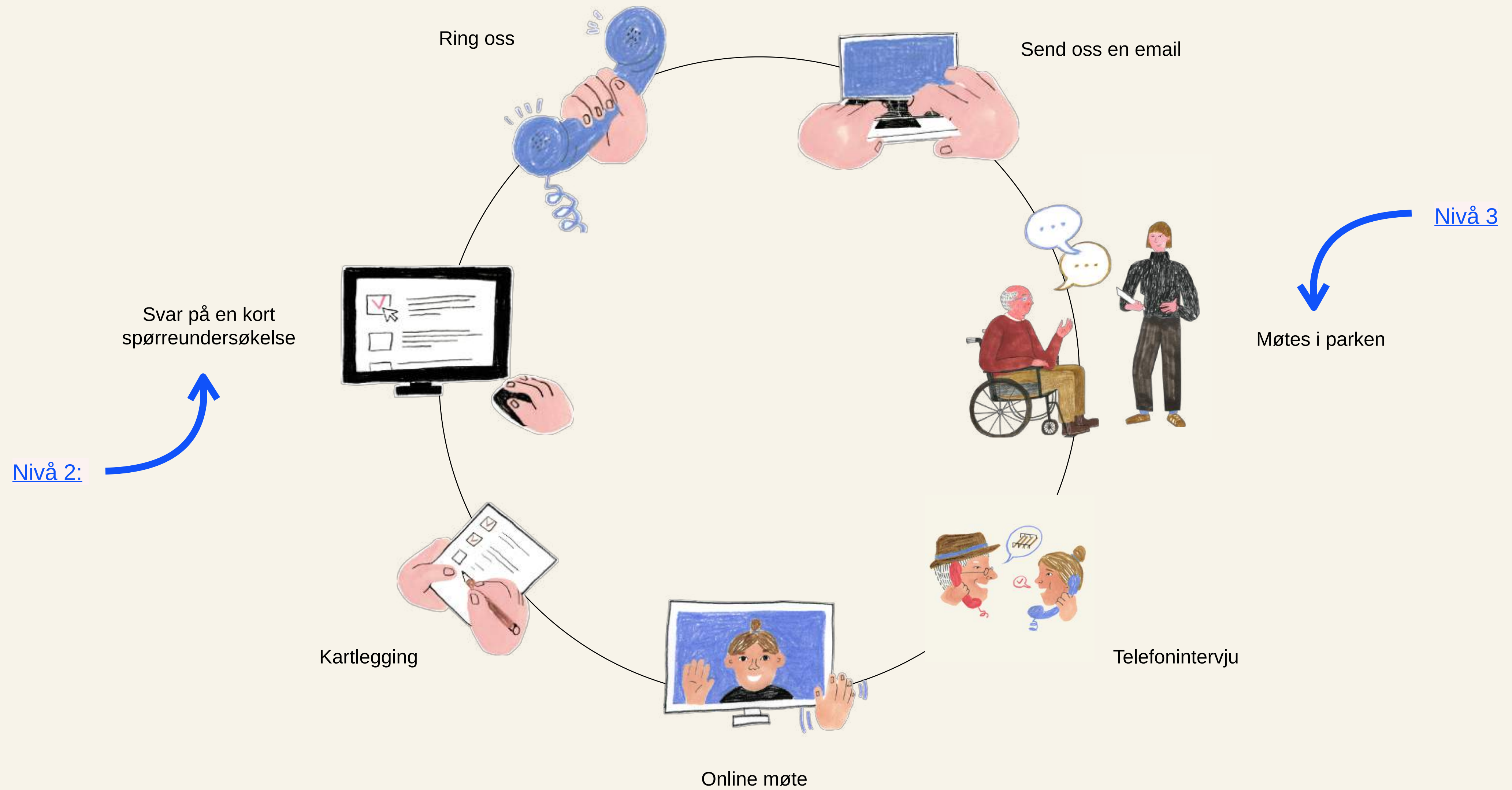
Nettside og sosiale medier:

Instagram:
torshovdalen_for_alle

Facebook:
Torshovdalen.org

Nivå 2 og 3: Datainnsamling og dialog

Resultater

210 besvarelser på spørreundersøkelsen
25% svarte de var i målgruppen
Øvrig befolkning og målgruppen

34 beboere i området har kommet med
innspill på mail eller telefon
Øvrig befolkning og målgruppen

2 videointervjuer
Målgruppen

2 telefonintervjuer
Målgruppen

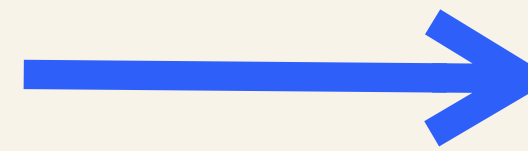
15 personer på erfaringstur i parken
Målgruppen

5 grupper på erfaringstur i parken
Målgruppen

Feltarbeid

Arkitekten på tegnebordet

Prosjekt: Olafiagangen - midlertidig oppgradering

Oppdragsgiver: Områdeløft Grønland og Tøyen

Samarbeid: LEVA Urban Design & Growlab

Type prosjekt: midlertidig byromsoppgradering

2019 - 2020

Frivillig nabo

Frivillig (uten
tilknytning til
nabolaget)

Medvirkning

Deltagende bygging

Prosjekt: Olafiagangen - midlertidig oppgradering

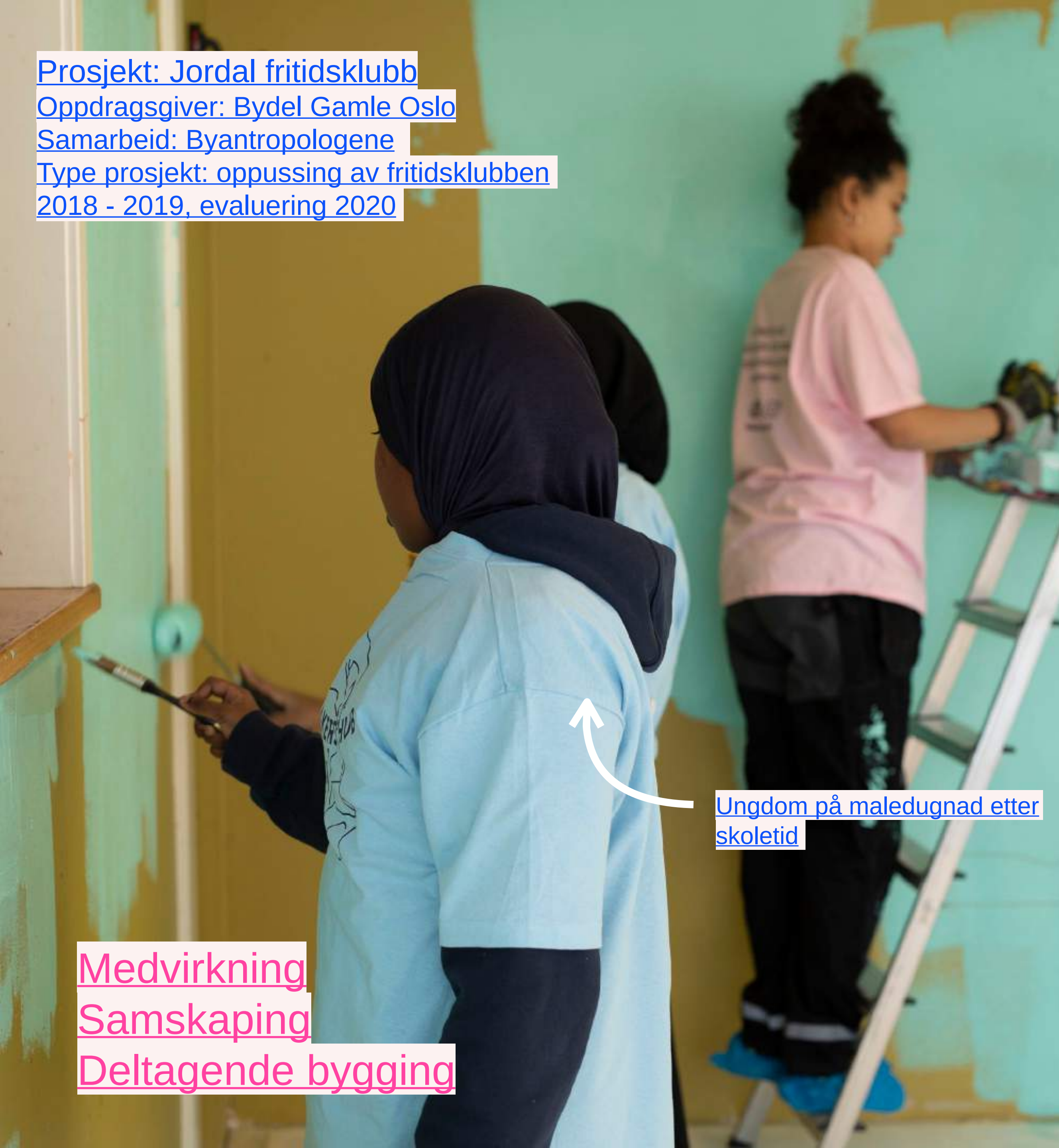
Ungdom i sommerjobb med lønnsmidler fra bydelen

Deltagende bygging

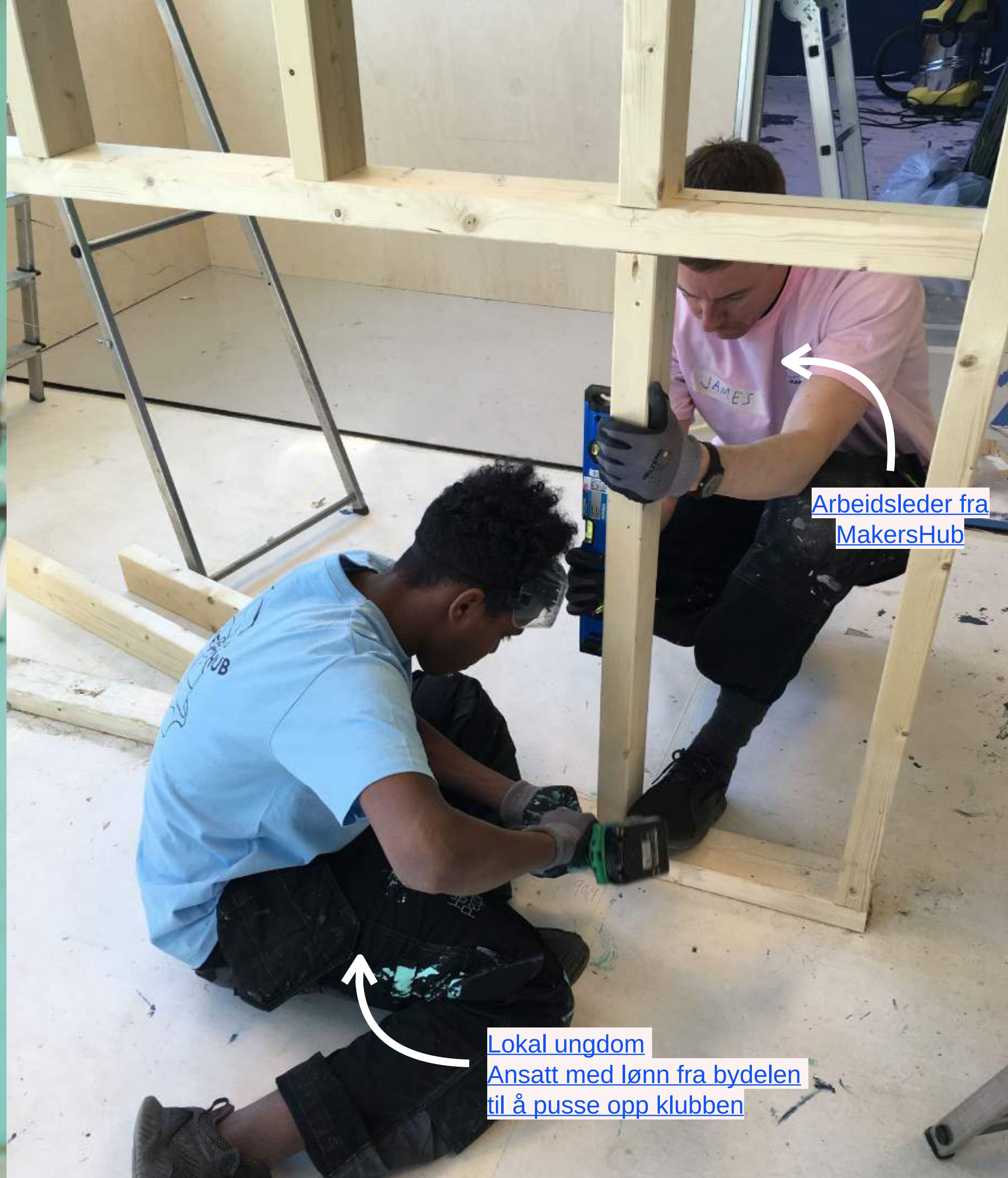
Frivillige uten byggfaglig kunnskap

Prosjekt: Jordal fritidsklubb
Oppdragsgiver: Bydel Gamle Oslo
Samarbeid: Byantropologene
Type prosjekt: oppussing av fritidsklubben
2018 - 2019, evaluering 2020

Ungdom på maledugnad etter skoletid

Medvirkning
Samskaping
Deltagende bygging

Arbeidsleder fra MakersHub

Lokal ungdom
Ansatt med lønn fra bydelen
til å pusse opp klubben

[Prosjekt: Jordal fritidsklubb](#)

[Egenproduserte møbler på
Fellesverkstedet i Oslo](#)

[CNC-produksjon for å tilrettelegge
for deltagende bygging](#)

Prosjekt: Jordal fritidsklubb

CNC-produksjon for å tilrettelegge
for deltagende bygging

Lokal ungdom
Ansatt med lønn fra bydelen til å
pusse opp klubben

85% av ungdommene svarte at de bruker klubben mer enn før, fordi det er blitt hyggeligere og finere der

Medvirkning
Samskaping
Deltagende bygging

“Ungdommene vil ikke ødelegge når det er de selv som har laget det”
- Ansatt

“Jentene tør å ta mer plass enn de gjorde tidligere”
- Ansatt

Prosjekt: Jordal fritidsklubb

Før:

Etter:

[Prosjekt: Huset på Haugen](#)
[Oppdragsgiver: Bydel St. Hanshaugen](#)
[Samarbeid: Byantropologene](#)
[Type prosjekt: utforming av interiørplan](#)
[2020](#)

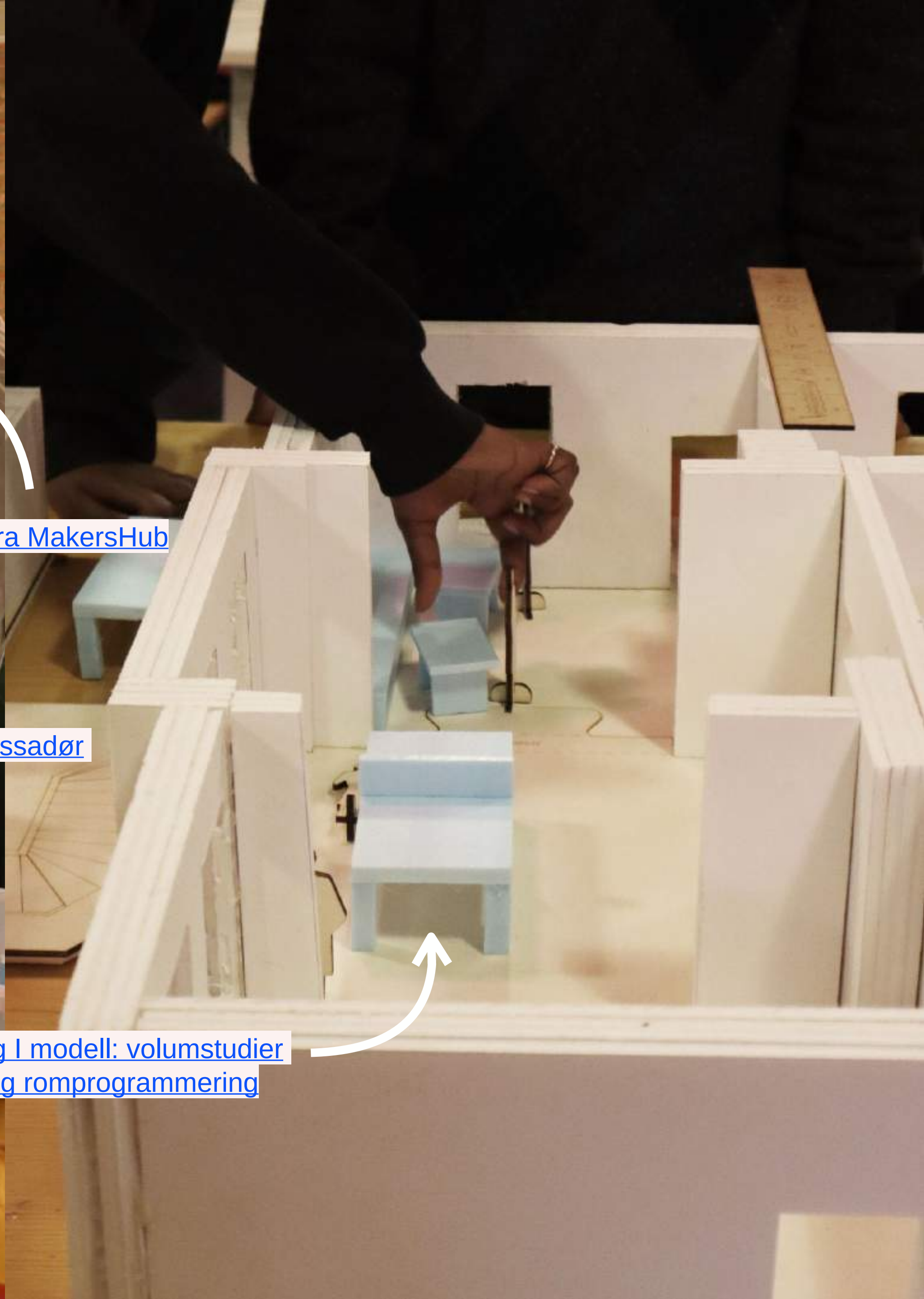
[Medvirkning](#)
[Samskaping](#)

[Arkitekt fra MakersHub](#)

[Lokal ungdom](#)
[Ansatt som UngAmbassadør](#)
[gjennom bydelen](#)

[Samskaping I modell: volumstudier](#)
[møblering og romprogrammering](#)

Prosjekt: Huset på Haugen
Oppdragsgiver: Bydel St. Hanshaugen
Type prosjekt: nytt interiør til fritidsklubben
2021

Lokal ungdom i sommerjobb.
Ansatt med lønn fra bydelen

Medvirkning
Samskaping
Deltagende bygging

Nabo som aldri hadde
rørt verktøy før

Frivillig med litt
byggerfaring

Olafiagangen - midlertidig byromsoppgradering
Foto: Growlab

[Reisende Arkitektur Verksted - Rollag, 2021](#)

Tusen takk for meg!

www.makershuboslo.com
m

else@makershuboslo.com
+47 46 50 33 12